

STÓRPOLITISKI MIDDEPULIN

Ulster - eitt land í ótta!

Tað heita summarið hefur fjálgað um sinnini í Ulster - býrnir nú eins og veruligar slagmarkir

Múrsteinar — Molotovcocktails — róp — vatnkanónir — politíkníplar. Hetta er um at gerast dagligdagur í Norðurirlandi — Ulster — har býrnir liðandi eru við at broytast til veruligar slagmarkir. Nú hitin hefur verið í summari, hefur skilið verið so vánaligt, sum kanska ikki síðan undir frælsisstríðnum undir fyrsta heimsbar daganum. Viðurskiptini eru ógvuliga hettislig, og tað skakar okkum ikki so lítið at frætta um tey, tí hóast alt er Ulster ikki so langt av leið. Tað er beinan vegin nakað annað tá

Ulster og Eire

Umframit diskriminátionsspurningarnar, snúgva málini seg eisini um viðurskiptini við Eire, sum ivaleyst ikki kann hava nakað imóti at fáa Ulster aftur at sær orsakað idnaðin í hesum landslutinum, ið er sera væl útbúgvinn — serstakliga í okinum kring Belfast. Her er tað eyðsær, at katolikkarnir vilja fegin fáa samband í lag við Eire, tí at tjóðarátrúnaðurin í hesum landi, just er tann katolski, og eins eyðsæð er tað, at protestantarnir í Ulster als ongan

áhuga hava fyrri einari slikari samanrenning, tí so verður tað brátt teirra tór til at koma í minniluta.

Rættindini burturtikin

Sum tað skilst út frá hesum er almikið at stríðast um, og tann seinasta tíðin hefur eisini prógvað, hvussu djúpt ósámdir partarnir eru. Spurningarnir hava eisini verið frammi síðan Eire gjørdist sjálstøðug tjóð, og teir hava altíð ligið og lurt. Tá tað á sinni gjørdist greitt, at Ulster ikki fór at fylgja við Eire, fingur teir katolikkar, ið høvdu atkvøtt fyrri av at vita, og spakuliga er hetta fyrri Vestureuropa so óhugnaliga hent:

At rættindini hjá katolikkunum eru vorðin burturtikin.

Skilamenn innimillum hava roynt at bota um viðurskiptini, men — protestantiskir fanatikarar — eitt nú Ian Paisley, sum er prestur — hava brátt borið so i bandi, at hesir menn ikki hava sloppið at framt framstigarætlanir teirra.

Út um markið

Grundin til at stríðið nú tað seinasta árið hefur tikið seg so rættiliga upp fyrri øllum heiminum, man helst vera tann, at teir katolsku bólkarnir nú at endanum eru vorðin provokeraðir so grovliga, at teir hava tikið til mótmælis. Fyrr hava

Bretskur hermaður á varðhaldi í Belfast.

Henda myndin úr Belfast kann fáa ein at minnst aftur á myndirnar av teim bumbuherjaðu býnum aftaná kriggið.

tað er Bíafrá ella Vietnam, tað snýr seg um, tí hesi plássini eru so vælsignaða langt burtur.

Diskriminátionin

Stríðið í teim norðurirsku býnum er eitt veruligt átrúnaðarstríð. Kanska ikki rættiliga sum í gomlum dögum, tá tað mangan ráddi um við valdi at noyða ein vissan átrúnaða á fólkaslog. Í hesum fori er tað meira diskriminátionin, sum trúðarmunurin í Ulster hefur elvt. Minnilutin er, sum vituligt, teir katolsku bólkarnir, ið bert ynjska sær frægari livikor. Samfelagsskipanin har er nevniliga soleiðis skapað, at hon gevur øll rættindi til tann protestantiska meirilutan, og av sonnum forðar fyrri, at tann katolski minnilutin — sum er rættiliga lítill — kann fáa nakrar sømdir. Hetta kann tykjast rættiliga óskiligt, tá ein í sambandi við tí hugsar um, at Ulster er partur av bretska ríkinum, ið altíð hefur staðið sum ein stabbi fyrri demokrati og mannarrætti.

George Brown aftur til Wilson?

Møguleiki fyrri bretska stjórnarbrotyng til heystar, har George Brown helst fer at koma uppi aftur

Harold Wilson vil fegin hava George Brown aftur.

Tiðindi í London vilja vera við, at tann fyrverandi bretska ríkisráðharrin George Brown eina ferð í heyst kemur at venda aftur til stjórna. Bretska blaðið Financial Times sigur frá, at Harold Wilson helst fer at fremja eina stjórnarbrotyng til heystar, men tað er enn ikki frætt, hvørja støðu George Brown fer at fáa.

Kruschev konservativur

Øll minnst enn, hvussu George Brown varð settur frá starvinum sum uttanríkisráðharrin, eftir at hann gjøgnum fleiri ár við privatlivi sínum og

atburði sínum hevði elvt Wilson-stjórni stórar trupulleikar. Samstundis var George Brown tó ein tann dugnaligasti og mest arbeiddsami ráðharrin, ið Bretland leingi hefur sæð. Fyri almenninginum rýmdi hann tí honum ikki dámdj politikkin hjá Wilson, og hann let eftir sær eina rúgvu av sögum um atburð hansara, meðan hann sat í stjórni. Tað var t. d. um George Brown, at Kruschev á sinni segði, at hevði hann verið breti, so hevði hann verið konservativur, bert tí at Brown var limur av arbeidaraflokkinum.

Aftur vinmenn

Tiðindini um at Brown kanska fer at venda aftur, byrjaðu at ganga aftaná at Wilson fyrri góðum mánaða síðan hevði vitjað á einum sjúkrahúsi. Brown hefur síðan hann fór politiskt bert havt plássid hjá sær í undirhúsinum eftir, men í seinastuni hefur hann og Wil-

son ofta verið at sæð saman, og okkurt kundi bent á, at hesir báðir menn, sum fyrr hava verið roknaðir fyrri politiskir figgindar, ið hvussu fer eru vorðin vinnmenn aftur.

Politiska orsøkin

Wilson kann eisini hava góðar politiskar orsøkir til at fáa Brown uppi aftur stjórna. Tað er øllum greitt, at Wilson í lotunum hefur stórar trupulleikar við bretska fakkfagsrørsluni, og tað er eyðsæð, at tað vil

George Brown, sum á sinni skakaði alt Bretland.

vera ein stórir fyrimunur hjá honum at fáa George Brown við aftur, tí hesin er gamal fakkfagsmaður og hefur sterka ávirkan á bretska landssamfelagnum.

micky.